



HUMANIORA: MENING, KULTUR OCH KRITIK, 120 HÖGSKOLEPOÄNG

Humanities: Meaning, Culture, and Critique, 120 ECTS

Utbildningsprogrammet är inrättat och utbildningsplanen fastställd den 17 oktober 2006 av fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap.

1 ALLMÄNT

En demokrati fordrar en stark humanistisk bildning och forskning. Utöver mer nyttoinriktade professionsutbildningar måste utbildning och forskning finnas som ställer filosofiska och kulturanalytiska, ibland besvärliga, frågor som kan bidra till en hållbar demokrati. Humanistiska studier är kritiskt granskande i ett historiskt perspektiv, de ger kunskaper om människans villkor och behov, dvs. kunskaper som krävs för att implementering och tillämpning av t.ex. tekniska och naturvetenskapliga landvinningar skall kunna resultera i ett bättre liv för människor. Denna humanistiska inriktning står i samklang med internationell utbildningspolitik, inte minst med EU:s program för s.k. *active citizenship*. Aktivt medborgarskap betonar sådant som mångfald, demokrati och den i god mening kritiska diskussionen.

I ljuset av en föränderlig arbetsmarknad och höga krav på kvalificerad arbetskraft är det svårt att förutsäga vilka yrken som kommer att efterfrågas i framtiden. Det är dock säkert att man kommer att söka efter personer som har analytisk och språklig förmåga, behärskar argumentation och som kan tillämpa bred generell kunskap på mångfacetterade problem. Denna masterutbildning erbjuder viktiga verktyg för den som ägnar sig åt kvalificerat arbete inom offentlig förvaltning, kultursektorn och organisationer. Till målgruppen hör till exempel de som arbetar eller kommer att arbeta som utredare, konsult, projektledare, sakkunnig och handläggare inom företag, organisationer, offentlig förvaltning eller kulturinstitutioner, dvs. arbeten där man hanterar mångfald, utreder problemställningar och värdekonflikter samt analyserar och producerar material som tjänar som underlag för beslut och ställningstaganden, och som kräver förmåga att organisera och granska komplexa idéer och ståndpunkter.

Förutom fördjupade teoretiska kunskaper inom humaniora kommer den studerande att lära sig att se och klargöra logiska misstag, kritiskt ställa kreativa frågor och urskilja underliggande värderingar och normer. Man får träna sin muntliga och skriftliga

framställningsförmåga, lära sig arbeta självständigt och i grupp samt leda projekt. Utbildningen ger möjlighet att välja en fördjupning inom olika humanistiska ämnen samtidigt som den är antingen arbets- eller forskarförberedande.

Utbildningen ger behörighet till forskarutbildning och är därför intressant för studenter som i framtiden vill forska inom historia, litteraturvetenskap eller svenska språket och samtidigt få förståelse över ämnesgränserna. Utbildningen omfattar 60/120 högskolepoäng och leder fram till en filosofie magister- och/eller masterexamen.

2 UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för utbildning på avancerad nivå

Utbildning på avancerad nivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

(1 kap. 9 § högskolelagen [HL])

2.2 Mål för Humaniora: mening, kultur och kritik

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap 9 § HL)

Kunskap och förståelse

För masterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och

– visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

(bilaga 2, högskoleförordningen [HF])

Utöver detta har Örebro universitet som mål att den studerande efter avslutad utbildning skall:

- ha utvecklat kunskaper om
 - litteratur- och språkvetenskapliga, historiska samt filosofiska perspektiv på tolkning, förståelse och förklaringar av mänskliga handlingar, uttryck och kulturyttringar
 - både teoretiska och praktiska aspekter av skrivande, läsande och berättande
 - centrala idériktningar om livets mening och värde
 - analytiska perspektiv på de värderingar och normer som spelar en inte sällan dold roll i offentlig och privat debatt och ställningstagande
- ha utvecklat sin förmåga att
 - analysera och precisera problem
 - systematisera och resonera kring svåra ställningstaganden i mångfacetterade frågor
 - i tal och skrift kunna kommunicera sammansatta, värdemässigt kontroversiella och komplicerade tankegångar på ett tydligt och klart sätt

3 UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Utbildningens uppläggning och innehåll styrs av målsättningen att studierna skall leda till konkurrenskraft på arbetsmarknaden. Samtidigt är det angeläget att ge blivande forskarstuderande både en stark ämnesförankring och en djupare förståelse för andra humanistiska ämnen. Etappavgång för magisterexamen är möjlig efter första året.

År 1, magisternivå.

Under magisterårets första termin utvecklas övergripande teman i fyra gemensamma kurser. I dessa fördjupas perspektivet kring mening, förståelse och kritik inom humaniora samtidigt som den egna förmågan till kritisk och teoretisk reflektion utvecklas (se fig. 1 samt kursbeskrivningar nedan). Under programmets andra termin väljs något av de tre huvudområdena och för den studerande innebär detta två fördjupande kurser samt ett självständigt arbete inom respektive huvudområde.

Figur 1: Humaniora: Mening, kultur och kritik, 120 högskolepoäng, år 1

Termin 1, gemensamma kurser

Skrivande och läsande 7,5 högskolepoäng

Argumentation 7,5 högskolepoäng

Livets mening 7,5 högskolepoäng

Förståelse 7,5 högskolepoäng

Termin 2, kurser inom huvudområdena

Historia	Litteraturvetenskap	Svenska språket
Historievetenskapens teori och metod, 7,5 högskolepoäng	Litteraturens form och funktion. En teoretisk fördjupning, 7,5 högskolepoäng	Samtalets teori och praktik, 7,5 högskolepoäng
Kontinuitet och förändring – aktör och struktur, 7,5 högskolepoäng	Berättandets teori, 7,5 högskolepoäng	Text och kontext, 7,5 högskolepoäng
Självständigt arbete, 15 högskolepoäng	Självständigt arbete. 15 högskolepoäng	Självständigt arbete. 15 högskolepoäng

År 2, masternivå

Utbildningens andra år utgör en fördjupning som är yrkesförberedande, alternativt områdesfördjupande (se fig. 2 samt kursbeskrivningar nedan).

I det yrkesförberedande alternativet inleds året med två specialiseringskurser vilka utvecklar kunskapen om och förmågan att bedriva avancerat utredningsarbete samt att sammanställa och på olika sätt presentera det organiserade stoffet. Dessa kurser följs av en valbar kurs inom programmets ram. Termin 3 avslutas med en fältarbetskurs där den studerande ges möjlighet att samla, kritiskt reflekterar och avrapportera erfarenheter av olika problemställningar och arbetssätt. Årets andra termin inom detta alternativ inleds med en valbar kurs inom universitetets kursutbud. Därefter följer en metodkurs som lägger grunden för det avslutande självständiga arbetet.

Inom det alternativ som innebär fördjupning inom huvudområde inleds andra året med två valbara kurser inom programmets ram. Resten av termin 3 ägnas åt vetenskapsteoretiska och metodologiska frågor, både av generell och av mer områdesspecifik natur. Termin 4 ägnas åt en valbar kurs inom universitetets kursutbud, en metodkurs som förbereder för det avslutande och större självständiga arbetet om 15 högskolepoäng. Den studerande som så önskar kan välja att göra ett större självständigt arbete om 30 högskolepoäng istället för två av de valbara kurserna under masteråret.

Figur 2: Humaniora: Mening, kultur och kritik, 120 högskolepoäng, år 2

Alt. A Analys och utredning

Alt. B Forskning och fördjupning inom huvudområde

Termin 3

Termin 3

Språk och organisation, 7,5 högskolepoäng	Valbar kurs, 7,5 högskolepoäng (inom programmets ram)
Ledning och organisering av projekt, 7,5 högskolepoäng	Valbar kurs, 7,5 högskolepoäng (inom programmets ram)
Valbar kurs, 7,5 högskolepoäng (inom programmets ram)	Vetenskapsteori 15 högskolepoäng
Fältarbete, 7,5 högskolepoäng	

Termin 4 Termin 4

Valbar kurs, 7,5 högskolepoäng (Grund-/avancerad nivå inom univ. utbud)	Valbar kurs, 7,5 högskolepoäng (Grund-/avancerad nivå inom univ. utbud)
Metod, 7,5 högskolepoäng	Metod, 7,5 högskolepoäng
Självständigt arbete, 15 högskolepoäng	Självständigt arbete, 15 högskolepoäng

3.2 Kurser som ingår i programmet

År 1, termin 1, gemensamma kurser

Skrivande och läsande, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå (svenska språket)

Efter kursen skall studenten ha goda kunskaper om skrivandets förutsättningar och villkor på individ- och samhällsnivå. Vad innebär det att ”kunna skriva”? Hur fungerar skriftspråket som kulturellt verktyg för att kommunicera, lära och skapa mening? En poäng är att dessa frågor får olika svar i olika tider och sociala sammanhang, eftersom innebörden av att vara skriftligt kompetent har skiftat genom historien. När det gäller läsande har kursen inriktning mot ”den skönlitterära texten”. Efter genomgången kurs förväntas studenten ha goda insikter om och kunna formulera det specifika i den skönlitterära framställningen i förhållande till andra textliga diskurser samt ha god kännedom om olika litterära genrer och om kriterierna för genreindelning. Studenten förväntas kunna föra resonemang i tal och i skrift kring frågor som rör den litterära textens form och dess tolkning.

Argumentation, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå (svenska språket)

Denna kurs syftar till att den studerande efter genomgången kurs skall ha tillägnat sig grundläggande begrepp och metoder inom språk teori, logik och argumentationsanalys och med hjälp av grundläggande logiska, argumentationsanalytiska, semantiska verktyg och praktiska analysövningar uppövat förmågan att tolka, strukturera och värdera en argumentation. Vidare uppövas förmågan att i vetenskaplig form argumentera för en viss ståndpunkt.

Livets mening, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå (litteraturvetenskap)

Denna delkurs innehåller en kritisk genomgång av de mest inflytelserika uppfattningar om de filosofiska problemen kring livets mening och hur det meningsfulla livet och dess grundläggande värden på olika sätt har behandlats i skönlitterär form? Vidare skall den studerande efter genomgången kurs självständigt och kritiskt kunna diskutera ett par kortare fackfilosofiska texter som behandlar frågan om livets mening.

Förståelse, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå (historia)

Kursen har sin tyngdpunkt i kunskaper om och förståelse för historiska processer, om vilka grundläggande värderingar som har varit och är tongivande i skilda samhällen, om hur våra berättelser formar och speglar vår självuppfattning, om hur språkande praktiker kan reflektera och påverka sociala villkor. Den studerande skall efter genomgången kurs självständigt och kritiskt kunna reflektera över skeenden och föreställningar som konstituerar identitet samt hur detta sedan förhåller sig till hur vi uppfattar likheter och skillnader mellan oss själva och andra när det gäller t.ex. kön, etnicitet, religion.

År 1, termin 2, fördjupningskurser inom respektive huvudområden

Historia

Historievetenskapens teori och metod, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen innehåller fördjupning i frågor kring historievetenskapens teori, metod och historiografi. Efter avslutad delkurs har studenten ökat sin förmåga att självständigt tillämpa ett vetenskapligt tillvägagångssätt vid studiet av historia och fått övning i att värdera och bedöma skilda historiesyner och – skolor. Därigenom har den studerande erhållit större förmåga att analysera förändringsprocesser både i historisk tid och nutid. Teorikursen under termin 2 består av två relaterade delar. Den första läses gemensamt. Där diskuteras vissa centrala och grundläggande vetenskapsteoretiska problem samt likheter och skillnader mellan olika vetenskapliga discipliner. Även forskningsetiska frågeställningar diskuteras här. I den andra delen diskuteras mer ämnesspecifika teoretiska frågor.

Kontinuitet och förändring – aktör och struktur, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Dessa två eviga motsatspar i förståelsen och analysen av historiska händelser och utvecklingsprocesser, illustreras och diskuteras utifrån ett antal välkända exempel ur social-, kultur-, politisk och ekonomisk historia. Avsikten är att bibringa studenterna en djupare förståelse för olika förklaringsmodellens användbarhet, relevans, räckvidd och begränsningar i analysen av historiska förlopp.

Litteraturvetenskap

Litteraturens form och funktion, en teoretisk fördjupning, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Efter genomgången kurs har studenten genom studiet av teoretiska framställningar och litterära exempeltexter fördjupat sina insikter i det skönlitterära uttryckets natur, form och funktion. Teorikursen under termin 2 består av två relaterade delar. Den första läses gemensamt. Där diskuteras vissa centrala och grundläggande vetenskapsteoretiska problem samt likheter och skillnader mellan olika vetenskapliga discipliner. Även forskningsetiska frågeställningar diskuteras här. I den andra delen diskuteras mer ämnesspecifika teoretiska frågor.

Berättandets teori 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Efter genomgången kurs skall studenten ha fått goda insikter i den moderna berättarteori i dess vida aspekt. Förutom den fiktionslitterära berättartekniska analysen har man fått möta beskrivningar av det muntliga, vardagspråkliga berättandet, teorier om berättandets relation till kognition och som instrument för mänskligt meningsskapande och identitet.

Svenska språket

Samtalets teori och praktik, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Efter genomgången kurs förväntas studenten ha goda insikter om språklig interaktion, både vad gäller vardagssamtal och institutionella samtal. Hur skapar människan mening i och genom samtal? Hur ser t.ex. ungdomars berättande och identitetskonstruktion i samtal ut? På vilket sätt hålls arbetsplatser och institutioner samman av och präglas av olika typer av samtal, t.ex. läkar-patient-samtal, nyhetsintervjuer eller polisförhör? Studenten förväntas vidare efter kursen ha kännedom om teorier och metoder som används inom olika typer av samtalsanalys. Till sist skall studenten efter kursen ha en analytisk färdighet i den meningen att han/hon kan göra analyser av autentiska samtal.

Teorikursen under termin 2 består av två relaterade delar. Den första läses gemensamt. Där diskuteras vissa centrala och grundläggande vetenskapsteoretiska problem samt likheter och skillnader mellan olika vetenskapliga discipliner. Även forskningsetiska frågeställningar diskuteras här. I den andra delen diskuteras mer ämnesspecifika teoretiska frågor.

Text och kontext, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Begreppen "text" och "kontext" förekommer som vanliga uttryck i studier av kommunikation i vardags- och arbetsliv, oftast med bäring på skrivna texter. Utgångspunkten för kursen är att textbegreppet används som ett samlande begrepp för handlandet (främst skrivandet och läsandet) medan kontextbegreppet används som uttryck för handlandets situationsbestämning – både ur samhällelig, historisk och institutionell synpunkt. Efter kursen skall studenten ha goda kunskaper om hur texter är språkligt utformade och hur de fungerar i olika situationer och sociala domäner. Det kan gälla produktionen och användningen av texter inom vetenskap, journalistik eller affärsliv och hur sådana texter både är beroende av och har potentialen att omforma olika villkor för kommunikationen. Studenten förväntas vidare efter kursen ha kännedom om vanliga teorier och metoder som används inom olika typer av textanalys. Till sist skall studenten efter kursen ha en analytisk färdighet i den meningen att han/hon kan göra textanalyser.

Inom varje valbart huvudområde ingår kursen:

Självständigt arbete, 15 högskolepoäng, avancerad nivå

Den studerande genomför ett självständigt arbete i form av en magisteruppsats som integrerar vetenskapsteoretiska och metodiska frågor och samtidigt behandlar en frågeställning inom något av de tre ämnesområdena. Studenten kan, efter avslutad kurs, med hög grad av självständighet avgränsa, utforma och utföra en vetenskaplig uppsats, dvs. presentera kunskapsöversikt/forskningsläge, behandla ett komplext material, kritiskt bearbeta källmaterialet, tillämpa teorier och metoder med relevans för frågeställningen, självständigt analysera och tolka materialet. I kursen ingår också att studenten genomför opposition och därmed visar förmåga att sätta sig in i och bedöma skilda problem och arbetssätt.

År 2, termin 3, Alternativ A, Analys och utredning

Språk och organisation, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå (svenska språket)

Organisationer är komplexa verksamheter där språkande (samtalande, skrivande, läsande) sker på olika nivåer. Detta är något som uppmärksammas i forskningen om tal- och skriftpraktiker i institutionella miljöer (t.ex. skola, Försäkringskassan, industriföretag, sjukhus, etermedia). Efter kursen skall den studerande utifrån aktuell forskning om språk och organisationer kunna diskutera hur språkliga praktiker (t.ex. möten, dokumentation, planer) och processer (t.ex. verksamhetsutövning, beslutsfattande) konstrueras och distribueras inom organisationer. Ett viktigt perspektiv är de språkliga praktikernas tillkomst historia, hur denna legitimerar deras nuvarande utformning och vilka potentialer för förändring och omskapande som ryms i olika sammanhang. Efter kursen skall studenten vidare ha förvärvat praktiska färdigheter när det gäller skriftlig och muntlig framställning. En del av kursen ägnas just åt praktiska övningar.

*Ledning och organisering av projekt, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå
(företagsekonomi)*

Kursen syftar både att ge kunskaper om projektledning och projektorganisering och att låta studenterna pröva och experimentera med olika former av ledning och organisering av projekt. Detta innebär också att kursen skall utveckla studenternas förmåga att analysera och bedöma projekt ur såväl teoretiska som praktiska perspektiv. Att kunna hantera och driva projekt är ett viktigt sätt att förhålla sig till förändring och utveckling i dagens arbetsliv, inte minst eftersom projektformen ger ett dynamiskt sätt att lära.

Valbar kurs, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Här väljs någon av de valbara kurserna inom programmets ram, Alternativ B, år 2.

Inom varje valbart huvudområde ingår kursen:

Fältarbete, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Syftet med denna kurs är att den studerande skall få praktiska erfarenheter av och i form av skriftliga och muntliga avrapporteringar kritiskt reflektera över faktiska problemställningar, metoder och arbetsätt.

År 2, termin 4, Alternativ A, Analys och utredning

Valbar kurs, 7,5 högskolepoäng

Kurser med anknytning till den studerandes inriktning kan väljas ur universitetets kursutbud under förutsättning att kraven för den särskilda behörigheten är uppfyllda.

Inom varje valbart huvudområde ingår kurserna:

Metod, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

På denna kurs fördjupas den studerandes metodologiska kunskaper inom det humanistiska området på ett sätt som förbereder för det självständiga arbetet.

Självständigt arbete, 15 högskolepoäng, avancerad nivå

Den studerande genomför ett självständigt arbete i form av en masteruppsats som integrerar teoretiska och metodologiska frågor med praktisk erfarenhet inom utbildningen och samtidigt behandlar en konkret problemställning inom något av de tre ämnesområdena. Studenten kan efter avslutad kurs med hög grad av självständighet avgränsa, utforma och utföra en vetenskaplig uppsats, dvs. presentera kunskapsöversikt/forskningsläge, behandla ett komplext material, kritiskt bearbeta källor, tillämpa teorier och metoder med relevans för frågeställningen, självständigt analysera och tolka materialet. I kursen ingår också att studenten genomför en opposition och därmed visar förmåga att sätta sig in i och bedöma skilda problem och arbetsätt.

År 2, termin 3, Alternativ B, Forskning och fördjupning

Valbara kurser inom respektive huvudområde

Historia

Medier och politik 1200-2000, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen behandlar politikens långsiktiga förändringar framför allt sedda ur ett offentlighetsperspektiv där politikens mediering spelar en central roll. Anknytningen till offentlighetsbegreppet innebär att politikens mediering analyseras som offentlig kommunikation – en kommunikation vars förutsättningar struktureras av de samtida

maktordningarna. Kursen fokuserar även möjligheterna till politiskt deltagande – särskilt under de senaste århundradena.

Genusperspektiv på modern europeisk historia, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Efter genomgången kurs skall de studerande ha en fördjupad insikt om genusrelationernas roll i framväxten av det moderna Europa. Studenterna tränar i att analysera och kritiskt reflektera kring olika sätt att integrera genus i historiska studier, såväl på en institutionell som på en individuell nivå. Det komparativa perspektivet är centralt i kursen.

Vetenskapsteori, 15 högskolepoäng, avancerad nivå

Denna kurs består av två delar. Den första är gemensam för de studerande inom detta alternativ. Dess syfte med denna del är att ge forskarstuderande från olika ämnen tillfälle att systematiskt och kritiskt reflektera över den egna forskningsverksamheten i ett större filosofiskt och vetenskapsteoretiskt perspektiv. De skall även ges möjlighet att möta och kritiskt diskutera vissa centrala och grundläggande vetenskapsteoretiska problem samt att resonera kring likheter och skillnader mellan olika vetenskapliga discipliner i allmänna metodologiska frågor, med särskild inriktning mot humaniora i vid mening. Även forskningsetiska frågeställningar diskuteras.

I den andra delen fördjupas förtrogenheten med mer ämnesspecifika teori och metodfrågor i ljuset av exempel på forskningsinsatser inom den egna disciplinen. Den studerande efter genomgången kurs vara väl förtrogen med viktiga teoretiska riktningar inom respektive ämnesområde samt både muntligt och skriftligt kunna reflektera över och diskutera sin egen forskningsinriktning i ett större vetenskapsteoretisk och metodologiskt perspektiv.

Litteraturvetenskap

Litteratur och etik, 7, 5 högskolepoäng, avancerad nivå)

Efter genomgången kurs skall studenten ha stiftat bekantskap med sådana ansatser inom filosofin som medvetet knutit an till litterär fiktion för att finna nya vägar för den moralfilosofiska analysen samt tagit del av ett antal litterära verk där moralfilosofiska frågor fokuseras. Kursen skall ha tränat den studerande i att formulera etiskt relevanta problemställningar utifrån litterärt material samt i att analysera på vilket sätt den etiska dimensionen av mänskligt liv kan komma in i fiktionslitteraturen.

Litteraturen och de humanistiska värdena, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Den studerande skall efter genomgången kurs ha erhållit en fördjupad insikt om den roll som humanistiska ideal och humanistiskt perspektiv på tillvaron har spelat i litteraturens historia från antiken fram till vår egen tid. Studenten skall genom deltagande i kursen ha analyserat, reflekterat över och diskuterat verk som företrätt vad som ibland kallats en ”kämpande” humanism både i skönlitterär och icke skönlitterär form.

Svenska språket

Språkpolitik, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Språkpolitik tar upp på vilka sätt olika grupper med olika grad av makt och inflytande försöker påverka eller reglera språkbruk och olika språkförhållanden. Sådan språkplanering är alltid en form av social planering och därmed en del av sociala förändringsprocesser. Språkpolitik hör alltså ihop med sådant som integrations-, identitets- och representationspolitik, skapandet (eller eliminerandet) av auktoriteter och eliter, politisk kontroll, stödjandet av minoriteter och utsatta grupper osv. Kursen

behandlar språkpolitik och förändringsprocesser i olika nationella sammanhang och delar av världen. Uppmärksamhet ägnas åt olika språkliga normgivare, som lagar, mallar, handledningar, skrivregler, språkvårdande myndigheter och organisationer. Efter kursen skall studenten ha goda insikter om hur språkliga och sociala förändringsprocesser hänger ihop och om vilka konsekvenser olika språkpolitiska handlingar och regelverk kan ha.

Språk och kön, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursens diskuterar och problematiserar föreställningar om språk och kön. Ett genusperspektiv på språk är något som kan genomsyra all sorts språkforskning, men forskning om relationen mellan språk och kön kan också studeras som ett område i sig. Språk- och könområdet har varit aktuellt för svenska forskare sedan 1970-talet och omfattar t.ex. undersökningar av språksystem (olika språks grammatiska möjligheter), språksociologi (variation, standardspråk, gruppspråk, dialekter) och samtal (samtalsstilar, ungas talspråk, kvinnors och mäns talspråk, tal i skolan, på arbetsplatser, offentligt/privat tal). Såväl köns- som språkbruksforskning har utvecklats mycket under de senaste tio åren, t.ex. i lingvistiska diskursanalyser. Kursen fokuserar språk- och könforskning som görs relevant av svenska makt- och jämställdhetsförhållanden, dock med utblickar mot aktuell internationell forskning. Efter kursen skall den studerande ha insikter om teorier om språk och kön, en djupare förståelse för hur relaterat till socioekonomisk hemvist, etnicitet och andra maktaspekter samt praktisk erfarenhet av att genomföra egna undersökningar inom språk- och könområdet

År 2, termin 4, Alternativ B, Forskning och fördjupning

Valbar kurs, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Kurser med anknytning till den studerandes inriktning kan väljas ur universitetets kursutbud under förutsättning att kraven för den särskilda behörigheten är uppfyllda.

Inom varje valbart huvudområde ingår kurserna:

Metod, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

På denna kurs fördjupas den studerandes metodologiska kunskaper inom det humanistiska området på ett sätt som är relevant för det självständiga arbetet.

Självständigt arbete, 15 högskolepoäng, avancerad nivå

Efter denna kurs skall den studerande ha utvecklat fördjupade kunskaper om och färdigheter i att genomföra ett avslutande självständigt arbete. Stor betoning läggs på den studerandes förmåga att på egen hand formulera ett forskningsproblem utifrån de frågor som programmet aktualiserat och att genomföra ett självständigt arbete med vetenskaplig relevans.

Den studerande som så önskar kan välja att göra ett större självständigt arbete om minst 30 högskolepoäng, se punkt 3.1 ovan.

3.3 Studieformer

Undervisningen bedrivs huvudsakligen i form av föreläsningar, seminarier och handledning. Studierna är utformade för att stimulera det kritiska reflekterandet, förmågan att söka och värdera information, förmågan att självständigt följa kunskapsutvecklingen samt förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt. För närmare information om studieformer, se respektive kursplan.

4 INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Programmet ger möjlighet till internationellt studentutbyte, främst inom Norden och i viss mån övriga Europa.

5 BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall, enligt 6 kap. 18 § högskoleförordningen (HF), betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Som betyg skall, enligt 6 kap. 19 § HF, användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd, om inte högskolan föreskriver annat betygssystem.

Rektor har beslutat att alla institutioner som har utbytesstudenter studerande vid sin institution skall rapportera betyg såväl enligt den svenska betygsskalan som ECTS-betygsskala (Rektors beslut nr 26/2002, Dnr 42-2002).

I de fall rektor medgivit avsteg från den tregradiga betygsskalan framgår detta av respektive kursplan.

Obligatoriska moment förekommer i form av seminarier och gruppövningar. För närmare information om kraven på obligatoriska moment och deras omfattning, se respektive kursplan.

För ytterligare information, se Tentamensordning för grundutbildningen.

6 EXAMEN

(Examensbenämningar och lokala krav för examen har ännu inte fastställts. Detta avsnitt kompletteras när erforderliga beslut fattats.)

Mål, se punkt 2.2.

För ytterligare information, se Examensordning för grundutbildning.

7 BEHÖRIGHETSVILLKOR

7.1 Behörighetsvillkor vid antagning till programmet

För att vara behörig till programmet krävs att den sökande har en examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng (grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på avancerad nivå enligt 7 kap. 28§, HF), varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning inom något huvudområde från förutvarande filosofiska fakulteternas samlande ämnesområde (särskild behörighet för tillträde till utbildning på avancerad nivå med stöd av 7 kap., 31§, HF).

För ytterligare information, se Antagningsordning för grundutbildningen.

7.2 Behörighetsvillkor vid antagning till kurs inom programmet

För att bli antagen till kurser inom programmet krävs att den studerande har den särskilda behörighet som föreskrivs. Den särskilda behörigheten framgår av respektive kursplan.

8 URVAL OCH PLATSGARANTI

8.1 Urval till programmet

Platserna på programmet fördelas på grundval av betyg i behörighetsgivande examen.

8.2 Platsgaranti inom programmet

Den som antagits till programmet har platsgaranti till kurser inom programmet. Därtill har studerande inom ramen för den valbara kursen under år 2 platsgaranti till universitetets kurser där den studerande uppfyller kraven för den särskilda behörigheten och vilka inte undantagits från platsgarantin.

9 TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande för erhållande av betyg på kurs fattas av examinator för den aktuella kursen (6 kap. 18 § HF).

Beslut om tillgodoräknande av kurs i generell examen, om bedömningen sker i samband med begäran om examensbevis och kan betraktas som rutinmässig, fattas av chefen för Utbildnings- och forskningsavdelningen (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande i övriga fall fattas av respektive institutionsstyrelse (se Rektors delegationer i utbildningsfrågor).

För ytterligare information, se Tillgodoräknandeordning för grundutbildningen.

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER (6 KAP. 17§)

Denna utbildningsplan gäller från och med höstterminen 2007.